

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/43/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822203296
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3822203296.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Marty Trnavskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v spore žalobkyne A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom B., D. XXX/XX, zastúpenej spoločnosťou In Medias Res, s.r.o., so sídlom v Trnave, Sladovnícka 13, IČO 36 863 351, proti žalovaným 1/ E. F., starší, neznámy dátum narodenia a trvalý pobyt, 2/ E. F. mladší, neznámy dátum narodenia a trvalý pobyt, 3/ G. F., neznámy dátum narodenia a trvalý pobyt, 4/ H. F., neznámy dátum narodenia a trvalý pobyt všetci zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, IČO: 17 335 345, so sídlom v Bratislave, Búdková 36, 5/ A. I. F., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XXXX/X, C. - E. a 6/ K. F., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XXXX/X, C. - E., o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 9. februára 2023 č. k. 12C/32/2022 – 101 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným 1/ - 6/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e:

1. Rozsudkom zo dňa 9. februára 2023 č. k. 12C/32/2022 – 101 súd prvej inštancie konanie voči žalovaným 1/ až 4/ zastavil, v prevyšujúcej časti žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k.ú. L. - parcela registra „C“ č. XXXX/X vo výmere 882 m² - zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“ č. XXXX/X vo výmere 25 m² - zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“ č. XXXX/X vo výmere 165 m² - zastavaná plocha a nádvorie, zapísané na liste vlastníctva (ďalej aj len „LV“) č. XXX Okresného úradu Prievidza, katastrálny odbor a parcela registra „C“ č. XXXX vo výmere 55 m² - zastavaná plocha a nádvorie, zapísanej na LV č. XXX G. M. E., katastrálny odbor, zamietol. Žalovaným 1/ - 4/ nepriznal náhradu trov konania a žalovaným 5/ - 6/ priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa v žalobe označila žalovaných 1/ až 4/ len ich menom a priezviskom s tým, že je u nich neznámy dátum narodenia a trvalý pobyt a že všetci sú zastúpení (zo zákona) SPF. Súd prvej inštancie prednostne riešil otázku procesnej subjektivity tzv. neznámych vlastníkov v tomto konaní (o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva), v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, pričom poukázal a citoval rozhodnutie NSSR z 24. februára 2016 sp.zn. 6Cdo/11/2016, podľa ktorého, „ak určitá „osoba“ už v čase podania žaloby nemá spôsobilosť byť stranou sporu, tento nedostatok nie je možné dodatočne odstrániť (po podaní žaloby), pretože nedošlo k účinnému podaniu žaloby, a to bez zreteľa na to, na akej strane takýto subjekt vystupuje. Pokiaľ v čase podania žaloby ten, kto je označený za stranu sporu nežil, nie sú s podaním žaloby spojené hmotnoprávne účinky podania žaloby. Ide o neodstrániteľnú vadu konania, ktorej následkom je obligatórne zastavenie konania.“ Z vyššie uvedeného rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že predpokladom pre to, aby bolo možné v sporovom konaní vec prejednať s nezisteným

vlastníkom zastúpeným SPF je jeho existencia, čo u fyzickej osoby znamená, že ešte žije. K tejto otázke NSSR vo veci sp. zn. 6Cdo/11/2016 jednoznačne uzavrel, že neodstrániteľnú prekážku zakladá už skutočnosť, že „s prihladením k bežnej i najdlhšej známej dĺžke života sa to (že strana žije - pozn. súdu) javí pravdepodobným, resp. javí omnoho menej pravdepodobným než možnosť opačná“ (v tomto konkrétnom prípade NSSR vzhliadol na strane subjektu prekážku konania preto, že nepovažoval za pravdepodobné, aby ešte žil vo veku 122 rokov). V priebehu konania sa súdu podarilo zidentifikovať žalovaných 1/ až 3/ listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom z katastra nehnuteľností a výpoveďou žalovaného 5/ na pojednávaní. Pokiaľ ide o žalovaného 1/, tento je na LV č. XXX F. L. XXX pre k.ú. L. označený ako „F. E. (st. N. C.) (SPF)“. Podľa oznámenia obce N. C. jediný E. F., ktorého našli v matrike, je E. F., nar. XX.X.XXXX, pravdepodobne v L., bývajúcí v čase uzavretia manželstva v L. č. XX, oženil sa s N. H., bývajúcou v čase uzavretia manželstva vo N. C.. Hoci žalovaný 5/ bližšie informácie o E. F. staršom nemá, uviedol, že môže ísť o E. F. staršieho, narodeného XX.X.XXXX, pretože jeho dedo mal vždy prívlastok mladší. Potvrdil, že E. F. starší mal pozemok v podstate na tom istom pozemku, ako sú pozemky, ktoré sa teraz riešia, pretože v tom čase pozemok rozdelený nebol. Vzhľadom na vyššie uvedené zistenia možno bezpochyby prijať záver, že v žalobe označený žalovaný 1/ je E. F. st., nar. XX.X.XXXX. V deň podania žaloby na súd uplynulo viac ako 122 rokov od jeho narodenia. Pokiaľ ide o žalovaného 2/, tento je na LV č. XXX pre k.ú. L., označený ako „F. E. (ml. L. č. XXX) (SPF)“. Podľa vyjadrenia žalovaného 5/, v spojení s rozhodnutím Štátneho notárstva v Prievidzi zo dňa 29.11.1977 mal súd prvej inštancie preukázané, že v osobe E. F. ml. ide o deda žalovaného 5/, E. F., nar. XX.X.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.X.XXXX, po ktorom žalovaný 5/ zdedil pozemky v k.ú. L. ako jeden z dedičov, ktorí sú v predmetnom rozhodnutí uvedení. Navyše, žalovaný 5/ uviedol, že všetci dedičia po nebohom E. F. ml. stále žijú a teda všetci (vrátane žalovaného 5/) sú aj právni nástupcovia po pozostalom. Pokiaľ ide o žalovaného 3/, tento je na LV č. XXX, pre k.ú. L., označený ako „F. G. (L. č. XXX) (SPF)“. Výpoveďou žalovaného 5/ v spojení s kúpnu zmluvou, / uzavretou dňa 18.11.1991 mal súd prvej inštancie zistené, že dňa 18.11.1991 bola medzi predávajúcim G. F., nar. XX.XX.XXXX a žalovanými 5/ a 6/ v postavení kupujúcich uzavretá kúpna zmluva, predmetom ktorej bol predaj podielu na pozemkoch parc. č. XXXX/X, XXXX/X F. XXXX/X v k.ú. L.. Hoci žalovaný 5/ bližšie informácie o G. F. nemal, je podľa súdu prvej inštancie nepochybné, že kúpnu zmluvu žalovaní 5/ a 6 uzavreli so žalovaným 3/. Vzhľadom na vyššie uvedené zistenia možno bezpochyby prijať záver, že v žalobe označený žalovaný 3/ je G. F., nar. XX.XX.XXXX. V deň podania žaloby na súd uplynulo takmer 114 rokov od jeho narodenia. Žalovanú 4/ sa súdu zidentifikovať nepodarilo. Podľa vyjadrenia žalovaného 5/ na pojednávaní žalovaná 4/, tak ako aj žalovaní 1/ až 3/ už pravdepodobne nežije, keďže sa všetci žalovaní 1/ až 4/ narodili do roku 1910. Súdu prvej inštancie prijal záver, že žalovaní 1/ až 4/ ku dňu podania žaloby na súd už nežili, pričom ide o taký nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, preto konanie voči žalovaným 1/ až 4/ v súlade s § 161 ods. 2 C.s.p. zastavil. Zároveň konštatoval, že žalobkyňa neuviedla v žalobe všetkých podielových spoluvlastníkov predmetných nehnuteľností, pokiaľ ide o nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX (zo zistení a záverov súdu prvej inštancie je zrejmé, že žalovaný 1/ nežije) a takisto aj pokiaľ ide o nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX (je zrejmé, že žalovaní 2/, 3/ a 4/ nežijú), z dôvodu ktorého v prevyšujúcej časti (vo vzťahu k žalovaným 5/ a 6/) žalobu zamietol. Uviedol, že bolo povinnosťou žalobkyne riadne v žalobe označiť všetkých podielových spoluvlastníkov vporiadavaných nehnuteľností svojím menom, priezviskom, dátumom narodenia a bydliskom, resp. ak by jej tieto údaje neboli známe, napr. ich označením spôsobom „Neznámy (resp. nezistený) vlastník nehnuteľností ..., zast. SPF ...“. Žalobkyňa však takto nepostupovala a vyslovene sa spofahla len na údaje uvedené ohľadom žalovaných 1/ až 4/ v katastri nehnuteľností, a to i napriek tomu, že pred podaním žaloby jej žalovaný 5/ povedal (uviedla to samotná žalobkyňa), že žalovaní 1/ až 4/ už nežijú. Uviedol, že zamietol procesný návrh žalobkyne na „doplnenie dokazovania zisťovaním zo strany súdu okruhu dedičov po žalovaných 1/ až 4/, lustráciou v dedičských veciach. Argumentoval, že povinnosť strany sporu nemôže byť nahradená úkonmi súdu, pretože sa tým porušuje zásada rovného postavenia strán v spore. Pokiaľ žalobkyňa vedela pred podaním žaloby od žalovaných 5/ a 6/, že žalovaný 2/ s určitosťou už nežije a že je navyše dôvodné predpokladať, že aj žalovaní 1/, 3/ a 4/ už nežijú, mohla aj prostredníctvom žalovaných 5/ a 6/ pred podaním žaloby zistiť okruh dedičov po žalovaných 1/ až 4/, resp. tiež postupom podľa § 211 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“) podať na miestne príslušný súd podnet na začatie konania o dodatočnom prejednaní dedičstva po žalovaných 1/ až 4/. Ďalej uviedol, že ak by aj procesnému návrhu žalobkyne o doplnenie dokazovania vyhovel, procesnú situáciu by to nevyriešilo. Možno konštatovať, že žalobkyňa v skutočnosti nešlo o pristúpenie ďalšieho účastníka do konania, ale o „zámenu“ neexistujúceho subjektu za subjekt existujúci (právny nástupca), čo je v rozpore s § 80 C.s.p. (zmena). O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. Žalobkyňa síce zavinila zastavenie konania voči žalovaným 1/ až 4/, avšak náhradu trov konania nie

je v tomto prípade komu priznať. Preto súd rozhodol tak, že žalovaným 1/ až 4/ náhradu trov konania nepriznal. Žalovaní 5/ a 6/ boli v konaní v celom rozsahu úspešní a preto rozhodol, že majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vo veci citoval § 61, § 62, § 161 ods. 1, 2 C.s.p. a § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

2. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa včas odvolanie. Navrhla, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označila za rozhodnutie, ktoré trpí viacerými skutkovými i právnymi vadami, ako prekvapivé v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou, keď jej súd jeho postupom odňal riadnu a zákonnú možnosť konať pred súdom. Namietala, že súd prvej inštancie cit. „opomenul celú svoju voľnú úvahu a len vágne parafrázoval rozhodnutie NS SR zo dňa 24.2.2016, sp. zn. 6Cdo/11/2016, z ktorého má vyplývať, že pri neznámych/nezistených (pozn. nejedná sa o totožný zákonný pojem) vlastníkoch, ktorí by už „nemali“ žiť, je vraj nutné žalovať „neznámych nezistených právnych nástupcov po nezistených vlastníkoch menom...“ zastúpených SPF (?). Postup súdu označila za „zásadne zmätočný a neštandardný“ a podľa nej „je opodstatnené ho zákonným spôsobom náležite revidovať“. Tvrdila, že súd prvej inštancie nemal s určitosťou ku dňu rozhodovania preukázané, či u žalovaných 1/ až 4/ ide o „neznámych“ alebo až „nezistených“ vlastníkov. Vytýkala súdu spoliehanie sa na vyjadrenie žalovaného 5/, že žalovaní 1/ až 4/ už „pravdepodobne“ nežijú. Označila za zavádzajúce konštatovanie súdu, že nespochybnila tvrdenia žalovaného 5/ o pravdepodobnosti smrti žalovaných 1/ až 4/. Namietala nedostatočné odôvodnenie, prečo bola v časti žaloba zamietnutá, že mala pred podaním žaloby v tejto veci vedieť o tom, že žalovaní nežijú. Ďalej označila cit. „ako výslovne formalistické“ akési odporúčanie súdu, ktorým uvádza, že žalobca mal označiť žalovaných 1/ až 4/ označením spôsobom „Neznámy vlastník nehnuteľností ..., zast. SPF...“. Namietala, že súd prvej inštancie nevykonal navrhované dokazovanie a nedostatočné odôvodnenie rozsudku.

3. Zástupca žalovaných 1/ až 4/ navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť a k odvolaniu uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie.

4. Žalovaní 5/ a 6/ k odvolaniu uviedli, že potvrdzujú svoje vyjadrenia a výpovede. Doplnili k otázke náhrady trov konania tak, že neuvažovali o ňu žiadať. Sú toho názoru, že vzhľadom na dobrovoľnosť ich konania nemajú znášať ani náklady spojené s odvolacím konaním.

5. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

6. V danom spore o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva žalobkyňa označila v žalobe niektorých podielových spoluvlastníkov, a to žalovaných 1/ až 4/ len ich menom a priezviskom s tým, že je u nich neznámy dátum narodenia i trvalý pobyt a že sú zastúpení (zo zákona) SPF.

7. Z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR (ale napr. aj NS ČS z 23.3.2006, sp. zn. 2 Cdo 550/2006) vyplýva, že účastník (teraz - strana sporu) neznámeho pobytu musí byť v žalobe označený údajom umožňujúcim jeho identifikáciu a jeho nezameniteľnosť s inou osobou. Pokiaľ účastník (teraz - strana sporu) je označený len menom a priezviskom bez označenia jeho bydliska resp. ďalšieho nezameniteľného fakultatívneho znaku napr. dátumu narodenia, v konečnom dôsledku by tento nedostatok mohol viesť k nevykonateľnosti rozsudku, ktorým by súd rozhodol o právach a povinnostiach takéhoto účastníka. Účastník (teraz - strana sporu) (hoci len) neznámeho pobytu musí byť v žalobe označený údajom umožňujúcim jeho identifikáciu a nezameniteľnosť s inou osobou (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 10/2010).

8. Odvolací súd v nadväznosti na uvedený problém poukazuje na staršie publikované rozhodnutie R 65/72, podľa ktorého v sporoch o určenie vlastníctva nehnuteľnosti (obdobne aj v konaniach o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktorých predpokladom je zistenie podielového spoluvlastníctva-pozn. odvolacieho súdu), ak ten, kto bol zapísaný v pozemkovej knihe ako vlastník, zomrel, treba zistiť, kto je jeho dedičom, a konať proti nemu.

9. Vo vyjadrení k žalobe zástupca žalovaných 1/ až 4/ Slovenský pozemkový fond namietal, že žalobkyňa dostatočným spôsobom nepreukázala, že žalovaní 1/ až 4/ sú skutočne nezistenými vlastníckmi tak, ako to predpokladajú platné právne predpisy a ustálená judikatúra. V tejto súvislosti poukázal na vyššie citované uznesenie sp. zn. 7Cdo/10/2010, ktorý formuloval povinnosť žalobcu pátrať po ďalších identifikačných znakoch jednotlivých žalovaných, resp. zamerať sa na zisťovanie nástupníctva po jednotlivých žalovaných a tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/11/2016, zo dňa 24.2.2016, ktoré ponúklo záväzné riešenie problému, ako označiť žalovaných v prípade zapísaných neznámych resp. nezistených vlastníkov, a to uviesť len druhové pomenovanie označenia účastníka (strany sporu), majúceho byť zastúpeného SPF, v takomto prípade, napríklad spôsobom „Neznámy (nezistený) právny nástupca ostatného pozemkovoknižného vlastníka menom ..., zastúpený SPF...“.

10. Uvedené vyjadrenie zástupcu obsahujúce upozornenie na problém právnej subjektivity označených žalovaných a poučenie o spôsobe riešenia tohto problému bolo žalobkyni doručené, bola si teda vedomá vady žaloby, no na vyjadrenie reagovala stanoviskom, v ktorom konštatovala, že nemá žiadnu vedomosť o právnych nástupcoch alebo o okruhu dosiahnuteľných dedičov po žalovaných 1/ až 4/.

11. Žalovaný 5/ vo svojom vyjadrení k žalobe však súdu i žalobkyni jednoznačne oznámil, že žalovaný 2/ už nežije a uviedol jeho identifikačné údaje (dátum narodenia a smrti) spolu s číslom dedičského konania (rozhodnutie Štátneho notárstva v Prievidzi o dedičstve I.XX/XX) a potvrdil tiež, že je jeho dedičom. Napriek tomu žalobkyňa na toto zistenie reagovala len konštatovaním, že nemá žiadnu vedomosť o dedičskom konaní, jeho výsledku, či dokonca o okruhu dosiahnuteľných dedičov po žalovanom 2/ s tým, že v spise sa doposiaľ o tom nenachádza listinný dôkaz. Uvedené tvrdenie žalobkyne však nebolo pravdivé, lebo nielenže sa v tom čase (23.11.2022) už v spise, do ktorého má právo nahliadať, spomínané dedičské rozhodnutie, získané dňa 28.9.2022 súdom od katastrálneho úradu na základe všeobecnej žiadosti o zaslanie všetkých listín, ktoré sa týkajú dotknutých listov vlastníctva, nachádzalo, ale tento listinný dôkaz jej bol súdom prvej inštancie spolu s vyjadrením žalovaných 5/ a 6/ dňa 18.11.2022 doručený, pričom žalobkyňa prevzatie tohto vyjadrenia spolu s výzvou súdu, aby sa k nemu vyjadrila, a teda aj listinnými dôkazmi aj potvrdila vo svojom stanovisku zo dňa 23.11.2022. Rovnako bolo žalobkyni doručené ostatné listinné dôkazy pochádzajúce z katastrálneho operátu (kúpna zmluva a správy obci) citované v ods. 14-16 odôvodnenia napadnutého rozsudku, o ktoré súd prvej inštancie oprel svoje skutkové zistenia a právne posúdenie. Žalobkyňa však riadnym procesným spôsobom na uvedené skutočnosti zistené z vyjadrenia a z listinných dôkazov riadnym procesným spôsobom nereagovala, žalobu neupravila, vadu neodstránila.

12. Na základe návrhu zástupcu žalovaných 1/ až 4/ SPF vo vyjadrení k žalobe, súd prvej inštancie za účelom zistenia procesnej subjektivity žalovaných 1/ až 4/, pri ktorých chýbali v žalobe bližšie identifikačné údaje, doplnil dokazovanie správou z Obce N. C. na osobu žalovaného 3/, ktorú citoval v napadnutom rozsudku, ako aj zisťovaním z registra dedičských konaní súdu prvej inštancie (viď č.l. 68 spisu), z ktorého dostal odpoveď, že na mená žalovaných 1/, 3/ a 4/ neboli zistené žiadne dedičské konania vedené na súde prvej inštancie, pričom register konajúceho súdu oznámil, že na hľadanie v ručných registroch je potrebné poznať rok úmrtia osoby.

13. Z výpovede žalovaného 5/ na pojednávaní v spojení s listinnými dôkazmi (dedičským rozhodnutím, kúpnu zmluvou, pozemnoknižnými hárkami a identifikáciami) a správami doručenými žalobkyni pred začatím pojednávania a vykonanými znovu na pojednávaní vyplynul správny záver súdu prvej inštancie, že žalovaný 2/ už nežije a je pravdepodobné, že žalovaní 1/, 3/ a 4/ už nežijú, pretože z dôkazov vyplývajúcich 122, resp. 114 resp. 111 rokov sa s najväčšou pravdepodobnosťou s prihliadnutím k bežnej i najdlhšej známej dĺžke života dožiť nemohli. Správnosť tejto úvahy súdu prvej inštancie vychádza z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6 Cdo/11/2016 citovaného súdom prvej inštancie v ods. 35 odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré je súčasťou ustálenej judikatúry najvyšších súdnych autorít, známej odbornej verejnosti.

14. Pokiaľ žalobkyňa v odvolaní napáda pravdivosť konštatovania súdu prvej inštancie v odôvodnení rozsudku, že ani ona nespochybnila zistenie, že žalovaní 1/ až 4/ už nežijú, odvolací súd poukazuje na jej výpoveď na pojednávaní (č.l. 96 spisu), kde výslovne uviedla cit: „Vedela som od I. F. (žalovaného 5/-pozn. odvolacieho súdu), že už len on a jeho manželka sú jediní žijúci podieloví spoluvlastníci predmetných nehnuteľností“.

15. Žalobkyňa tiež namietala voči nevyhoveniu jej návrhu na doplnenie dokazovania zisťovaním, či po žalovaných 1/-4/ prebehli dedičské konania. Odvolací súd súhlasí s postupom súdu prvej inštancie, ktorý uvedený návrh žalobkyne zamietol. V spise sa nachádzalo dostatok dôkazov potrebných pre odstránenie vady žaloby v označení okruhu subjektov na strane žalovaných. Osobitne vo vzťahu k žalovanému 2/, žalobkyňa preukázateľne už pred pojednávaním disponovala vedomosťou o ukončenom dedičskom konaní po žalovanom 2/ a aj o okruhu dedičov po ňom (doručené dedičské rozhodnutie aj oznámenie tejto skutočnosti žalovaným 5/). Napriek tomu žalobu ani len v jeho prípade neupravila. V prípade ostatných dedičov bolo možné riešenie prostredníctvom vyššie spomínaného konštruktú - druhové pomenovanie označenia strany sporu ako „Neznámy (nezistený) právny nástupca ostatného pozemkovoknižného vlastníka menom ..., zastúpený SPF...“, o ktorom riešení (právnom názore) mala žalobkyňa taktiež vedomosť z vyjadrenia zástupcu žalovaných 1/-4/ odkazom na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu. Nebol preto dôvod na dopĺňanie dokazovania zisťovaním ďalších dedičských konaní, pričom žalobkyni nič nebránilo vykonať tak sama už pred pojednávaním súdu (vzhľadom na už známe identifikačné údaje ostatných neznámych žalovaných).

16. V danom spore o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva súd prvej inštancie preto správne zistil, že niektorí z podielových spoluvlastníkov evidovaných v katastri nehnuteľností a v žalobe označení ako žalovaní 1/ až 4/ zomreli už pred začatím sporového konania, resp. je pravdepodobné, že nežijú. Súd prvej inštancie vykonaným postačujúcim zisťovaním, zabezpečením a preposlaním listinných dôkazov, správ a vyjadrení protistrán, ktoré obsahovali aj návod na riešenie vzniknutej situácie citovaním rozhodnej judikatúry, žalobkyni vytvoril priestor na odstránenie vady žaloby v označení okruhu subjektov na strane žalovaných, no žalobkyňa procesným spôsobom nereagovala, žalobu neupravila a nedoplnila.

17. Odvolací súd poukazuje na ustálené závery rozhodovacej praxe slovenských súdnych autorít i všeobecných súdov (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/11/2016, sp. zn. 8Cdo 31/2018 KS v Trnave sp. zn. 10Co/128/2014 a KS v Nitre sp.zn. 25Co/168/2014) vo veciach sporov vlastníkov, ktorí nie sú známi vôbec, spravidla preto, že pôvodný vlastník už neexistuje a nie je zrejmé, kto je jeho právnym nástupcom. Zhodne konštatujú, že je všeobecne známou skutočnosťou, že mŕtva fyzická osoba ani už zaniknutá osoba právnická nemajú spôsobilosť mať práva a povinnosti, s nedostatkom takejto spôsobilosti ide takpovediac ruku v ruku i nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania (v súčasnosti nedostatok procesnej subjektivity) a ak takáto skutočnosť je tu už v čase začatia konania (na rozdiel od úmrtia fyzickej osoby či zániku osoby právnickej až v jeho priebehu, za určitých okolností reparačných postupmi podľa C.s.p.), vadu spočívajúcu v snahe o zapojenie takéhoto „subjektu“ do súdneho konania nejde napraviť žiadnym spôsobom, ale pri postavení súdu pred takúto procesnú situáciu musí dôjsť (bez ďalšieho) v časti dotknutej takouto vadou k zastaveniu konania“.

18. Súd prvej inštancie preto správne po zistení tejto neodstrániteľnej prekážky konanie voči nežijúcim osobám - žalovaným 1/ až 4/ v súlade s § 161 ods. 2 C.s.p. zastavil.

19. Podľa § 78 ods. 1 C.s.p. nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

20. Podľa § 78 ods. 2 C.s.p. súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa odseku 1.

21. V prípade sporu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sa konania musia zúčastniť všetci podieloví spoluvlastníci, a to či už na strane žalobcu, alebo na strane žalovaného, keďže jeho predmetom je celá vec patriaca do podielového spoluvlastníctva, právoplatný výrok súdu zaväzuje len stranu sporu, a po právoplatnosti rozsudku aj právnych nástupcov zúčastnených strán. V prípade sporu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva ide o prípad núteného spoločenstva podľa § 78 C.s.p. V tejto otázke existuje ustálená judikatúra slovenských súdov vid' napr. ZSP 50/2004: „V občianskom súdnom konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva musia byť účastníkmi všetci spoluvlastníci; rozhodnutie súdu vydané len voči niektorým zo spoluvlastníkov by nemohlo byť účinné proti tým, ktorí neboli účastníkmi konania (§ 91 ods. 2 O.s.p).“ Taktiež staršia judikatúra publikovaná pod R 16/1967: Pokiaľ ide o vec patriacu viacerým spoluvlastníkom, nebolo by možné prejednávať návrh na zrušenie podielového spoluvlastníctva len s niektorými zo spoluvlastníkov.

22. Vzhľadom na zistené skutočnosti je zrejmé, že podmienka účasti všetkých procesne spôsobilých subjektov v konaní splnená nebola, čím nebola na strane žalovaných daná ich pasívna vecná legitímácia. To má podľa § 78 ods. 2 C.s.p. za následok, že súd žalobu zamietne.

23. Pokiaľ teda súd prvej inštancie žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva voči žijúcim podielovým spoluvlastníkom žalovaným 5/ a 6/ zamietol, je jeho rozhodnutie v tejto časti taktiež vecne správne.

24. Súd prvej inštancie rozhodol správne aj o trovách konania.

25. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

26. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

27. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 251 C.s.p.. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalovaní 1/ - 6/ boli v odvolacom konaní úspešní, a preto im v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v zásade patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania. Zo spisu však nevyplývajú žiadne odôvodnené a preukázané trovy žalovaných 1/ - 6/ v zmysle § 251 C.s.p., preto odvolací súd rozhodol, že im náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).